

Kirke-, utdanning og forskningskomiteen
Stortinget

Deres referanse

Vår referanse
11/00733-1

Dato
27.09.2011

**KOMMENTARER TIL MELD. ST.22 (2010-2011)
HØRINGSMØTE 10. OKT.**

*Inkludering og sosial utjevning gjennom kunnskap og systematisk
Barenvern faglig, sosialfaglig og vernepleiefaglig innsats.*

Barnevernpedagogers, sosionomers og vernepleieres kompetanse i ungdomsskolen.

- en ubrukt ressurs

Fellesorganisasjonen (FO) organiserer 26000 barnevernpedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeidere. Ca 800 av disse jobber innenfor barnehage, skole og videregående opplæring.

Meld. St.22 (2010-2011) om Motivasjon-Mestring –Muligheter, slår fast at "Målet med å fornye ungdomstrinnet er å gjøre opplæringen mer motiverende og variert, slik at elevene får større utbytte av skolen og opplever den relevant og givende" (s. 5).

FO vil i sine kommentarer peke på hvordan våre yrkesgrupper i skolen kan bidra til at disse målene kan oppnås.

St. melding 22 peker på flere utfordringer ungdomstrinnet står overfor og har flere gode forslag til fornying og forbedring som FO slutter seg til. Innføring av valgfag og mer fleksibilitet, fokus på læringsmiljøet gjennom bedre klasseledelse og bedre opplæring i regning og lesing er viktige områder som FO er enig i vil styrke ungdomstrinnet. I tillegg mener FO at våre profesjoner inn i ungdomsskolen vil være et viktig bidrag til å nå de oppsatte mål.

En tverrfaglig skole bør ha ulike typer kompetanse tilgjengelig for å romme alle elever, noe som kan øke muligheten for tidlig innsats.

FO anbefaler derfor:

- **opprettelse av stillinger for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere i ungdomsskolen**
- **sterkere føringer fra departementet om behovet for FOs profesjoner i skolen og en systematisk nasjonal satsing**
- **barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere må omtales, inneha stillinger og stillingstitler som gjenspeiler deres kompetanse. Høgskole- og universitetsutdannet personell må ikke omtales som assistenter**

FO oppfordrer komiteen til å be departementet komme tilbake til stortinget med en særskilt utredning og vurdering av høgskole- og universitetsutdannet helse- og sosialfaglig personell i skolen.

Meldinga er opptatt av at **ungdomsskolen i større grad må møte de elevgruppene som ikke er inkludert eller** tar tilstrekkelig del i læringen og i klassefelleskapet. FO er særlig opptatt av denne elevgruppa og vi vil derfor knytte noen kommentarer til kapitlene som omhandler læringsmiljø, klasseledelse og utstøtingsmekanismer.

Barn og ungdom med utfordringer i skolen:

Dårlig læringsmiljø, elever som utsettes for mobbing eller som sliter med psykiske problemer, har vanskeligheter for å lære og det er derfor viktig at det jobbes godt og aktivt med denne problematikken i skolen. Her har barnevernpedagoger, sosionomer

og vernepleiere en særskilt kompetanse og det bør derfor satses mer på å få disse yrkesgruppene inn i skolen.

I meldinga vises det til flere områder hvor skolen selv mener at den mangler kompetanse. Dette gjelder i forhold psykiske vansker hos elever. Det rapporteres om at lærerne bruker store deler av tida si på omsorgsoppgaver og 25 prosent av lærerne er uenige eller svært uenige i at de på skolen har tilgang til nødvendig sosialpedagogisk eller sosialfaglig kompetanse til å håndtere utfordringer som oppstår i klasserommet.

Samarbeid hjem skole:

Skolen er den eneste lovpålagte arenaen hvor alle barn og unge i Norge må møte opp daglig gjennom ti skoleår. Denne arenaen er derfor unik med tanke på å kunne fange opp og følge barn og unge som sliter. Det kan være ulike grunner til at barn og unge har det vanskelig. Det kan være forhold i hjemmet som belaster barnet, det kan hende barnet eller den unge sliter med sin psykiske helse, barnet kan ha læringsutfordringer og det kan være forhold på skolen som skaper mistrivsel, ensomhet og utestenging. FOs yrkesgrupper er trent til å oppdage nettopp disse barna og bidra til at de får ytterligere hjelp når det er aktuelt. Våre medlemmer er utdannet til å føre utviklingsstøttende samtaler med barn og unge og i samarbeid med skolens øvrige personale legge til rette for økt trivsel og mestring i skolen.

Mange av lærere føler at de mangler kompetanse på hjem -skole samarbeid. Godt samarbeid mellom hjem og skole anser FO som svært viktig, nyere undersøkelser viser at foreldre engasjerer seg mindre enn ønsket i ungdomsskolen og etter vårt syn kan våre yrkesgrupper bidra her. Dette gjelder spesielt i situasjoner der elevene mistrives på skolen, blir borte fra skolen, viser negativ adferd, har en utfordrende hjemmesituasjon eller utsettes for mobbing og trakassering av medelever eller lærere. Mange av lærere oppgir også at de mangler kompetanse i forhold til å forebygge mobbing.

Tverrfaglig kompetanse:

I Stortingsmeldinga pekes det på viktigheten av kontakt med andre tjenester og en sterk tverrfaglig skolehelsetjeneste. Meldinga refererer her til Stortingsmelding 19, Tid for læring (2009-2010). Her sier departementet at ulike yrkesgrupper med ulik kompetanse og ulike perspektiv, kan ha stor betydning for læringsmiljøet. Det anbefales derfor at skolelederne må legge til rette for bruk av andre yrkesgrupper som ledd i det psykososiale arbeidet. De anbefaler skoleledere å legge til rette for at opplæringen knytter til seg personer med ulike yrkesbakgrunn og nevner både sosialfaglig og sosialpedagogisk kompetanse. Vi vil også legge til vernepleiefaglig kompetanse. St. melding 19 refereres det også til Utdanningsforbundet som mener at det er særlig behov for personal med kompetanse til å ta seg av elever med store sosial og emosjonelle vansker og at dette personalet må være tilgjengelig på skolen og i krisesituasjoner.

FO er skuffet over at Stortingsmelding 22 ikke i større grad følger opp forslagene i Stortingsmelding 19 og at departementet ikke utdypet hvilke faggrupper de ønsker seg inn i skolen og på hvilken måte. Vi minner også om at i Udirts rundskriv 2- 2009, Retten

til nødvendig rådgivning, er barnevernpedagogen, ønsket inn i skolen som sosialpedagogisk rådgiverressurs og Storingsmelding 18 (2010-2022) Læring og felleskap, anbefaler sosialpedagoger som rådgivere med sosialfaglig bakgrunn.

Slik det fungerer i dag er det opp til den enkelte skole å vurdere om FOs yrkesgrupper skal ansettes i skolen. Vi ser også at mange av våre medlemmer som ansettes, ansettes som assistenter på lik linje med ufaglærte eller fagarbeidere og ikke som barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere eller som sosialpedagogiske rådgivere, dette til tross for at våre medlemmer har en treårig høyere utdanning. Det er få offentlige dokumenter som fullt ut anerkjenner eller har vurdert den barnevernfaglig, sosialfaglig og vernepleiefaglig innsatsen i skolen, dette til tross for at god effekt av våre yrkesgruppers tilstedeværelse i skolen etter hvert er godt dokumentert i mange fagartikler, fagbøker, masteroppgaver og forskningsprosjekt.

Med hilsen

Rigmor Hogstad
Forbundsleder

Inger Karseth
fagkonsulent